

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT**

PaedDr. Jana Köryová

Umenie očami detí II.

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01
Bratislava

Autor UZ: <PaedDr. Jana Köryová>

Kontakt na autora UZ: <Základná škola, Chrašť nad
Hornádom č. 44, 053 63 >

Názov: <Umenie očami detí II.>

Rok vytvorenia: <2014>

**Oponentský posudok
vypracoval:** <Mgr. Katarína Skokanová >

ISBN 978-80-565-0616-5

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah

1 Fašiangy	4
2 Rozprávkový svet.....	8
3 Jar	14
Použitá literatúra a zdroje	16

1 Fašiangy

Fašianok je milý sviatok,
ponúkните šunky plátok,
slaninku aj klobás pár,
neľutujte pre nás dar.

My vám za to zaželáme
zdravie, šťastie, požehnanie.

Keď šašovia ožívajú,
fašiangy sa začínajú.
Šašo Jašo šaškuje,
s loptičkami žongluje.

1. Pospájaj a vymal'uj rovnakou farbou správne pranostiky podľa rýmov.

Na Hromnice	a po Duchu, zas dobre v kožuču
Na Tri Krále	štyridsať dní kvapká
Do Ducha, naopúšťaj sa kožuča	Vianoce na blate
Medardová kvapka	zadúva ulice
Katarína na ľade	zima stále

2. Pranostiky napíš.

Na Hromnice

.....

.....

.....

.....

.....

3 Písmeno pri správnej odpovedi napíš do rámčeka, dozvieš sa akú udalosť majú počas fašiangov deti najradšej. Vymaľuj obrázok, ktorý patrí k slovu v rámčeku.

1. Obdobie od Troch kráľov do popolcovej stredy nazývame:

F) Veľká noc

K) Fašiangy

L) Vianoce

2. Počas fašiangov si ľudia obliekali:

C) dlhé šaty

B) klobúky

A) masky

3. Mladí muži v maskách chodili po dedine a držali v rukách

R) šabl'u

M) palicu

K) tašku

4. Do košíka im dali:

N) vajcia a peniaze

H) kvety a obilie

V) koláče a chlieb

5. Na šabl'u im ľudia napichovali:

B) čokoládu a cukríky

E) slaninu a klobásy

C) jablká a hrušky

6. Typické fašiangové jedlo je:

S) halušky

Z) kurča

V) šišky

7. Na poslednej fašiangovej zábave pochovávali:

A) basu

C) gitaru

K) klavír

8. Po fašiangoch začína obdobie, ktoré sa volá:

M) prázdniny

L) pôst

C) školský rok

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8.

--	--	--	--	--	--	--	--

3 Doplň slová pesničky

F....., Turíce,

Veľká príde,

kto nemá

..... mu bude.

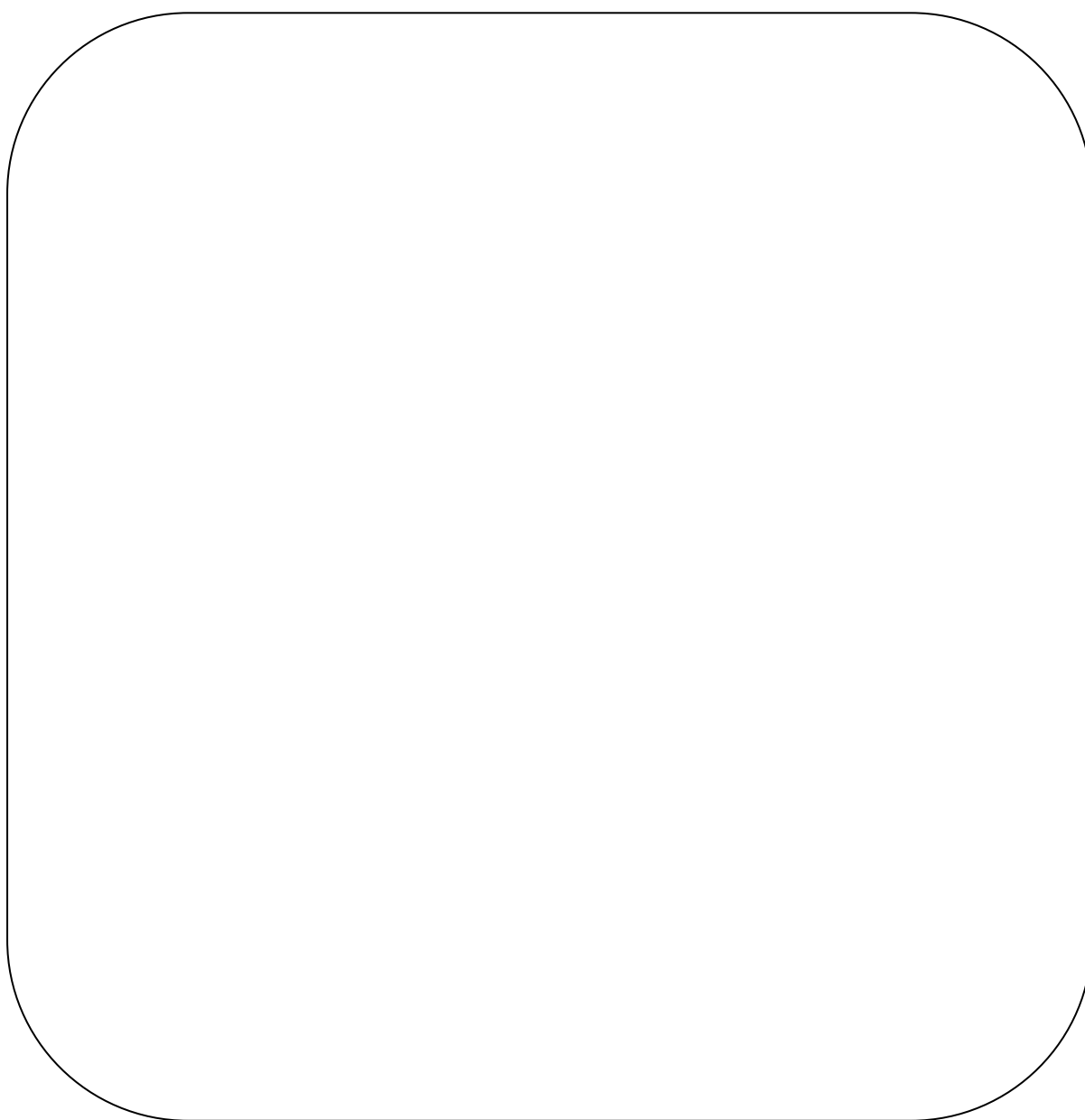
Ja nemám, ja

len sa tak

dajte mi

nech sa

4 Nakresli ,aká maska by si chcel byť na karnevale.

3. Použi písmená zo slov **KARNEVAL** A **FAŠIANGY** a napíš do tabuľky mená dievčat a chlapcov.

A) Z písmen v žltom a zelenom rámečku utvor dievčenské mená.

B) Z písmen v modrom rámečku utvor chlapčenské mená.

							K						
							A						
							R						
							N						
							E						
							V						
							A						
							L						
							A						
							F						
							A						
							Š						
							I						
							A						
							N						
							G	U	S	T	O		
					C		Y	R	I	L			

2 Rozprávkový svet

1. Rozprávku *Výhovorka býva horká* si pozorne vypočuj, alebo prečítaj. Môžeš si ju s kamarátom, zahrať ako divadielko. (Môžeš hrať aj s maňuškami.)

Postavy: prasiatko (**P**), zajačik (**Z**)

Scéna: dvor, domček - chlievik pre prasiatko

P: Ja som prasiatko. Milé, zlaté, šikovné, každý ma má rád. Niektorí o mne vravia, že som lenivé, ale keď ja si viem tak dobre vymyslieť, ako sa práci vyhnúť. Čo ja za to môžem, že som také múdre? A tu ide môj najlepší kamarát zajačik. Zajačik, ahoj!

Z: Ahoj, prasiatko, poď so mnou, budeme oberať hrášok.

P: Jáj, zajko, ja ísť nemôžem. Ráno som si našlo na brušku dierku. Tuto, aha, (*ukazuje na pupček*), ak sa zohnem, určite sa mi aj roztrhne. Nesmiem ani hľadiet' na hrášok.

Z: Chúďa prasiatko, neboj sa, oddýchneš si a zas bude dobre. Ja zatiaľ oberiem hrášok.

P(*pre seba*): Tak, nech si len zajko oberá sám. Ja sa zatiaľ trošku v bahne pováľam.

P: Júj, tu niečo dobre vonia. Až sa mi slinky zbiehajú. Zajko, čo variš?

Z: Polievku varím, prasiatko, z čerstvého hrášku, čo som naoberal, už je aj hotová.

P: Tak to by som azda mohlo aj ochutnať.

Z: Kdeže, prasiatko, veď teba bruško bolí. Na choré bruško je najlepší liek hlad.

P: (*pre seba*): Och, ja nešťastné prasiatko. No to veru nebol dobrý nápad, na bruško sa vyhovárať. Nabudúce si musím vymyslieť niečo lepšie.

Z: Ahoj, prasiatko, poď, treba nám dvor pozametať. Pomôžeš mi a raz-dva sme hotoví.

P: Zametať? Kdeže, zajko. To naozaj nemôžem. Nôžka ma bolí.

Z: A čo sa ti stalo?

P: Sám neviem, ako sa to stalo. Pekne si sedím, nikomu nič nerobím a zrazu predo mnou klinec. Takýto velikánsky klinčisko. No a zrazu ten klinec štuch do nohy. Joj, ako bolí.

Z: No, škoda, prasiatko. Myslel som si, že keď pozametáme, pôjdeme spolu na preteky. Ale keď ťa nôžka bolí, musíš zostať doma, nič sa nedá robiť. Tak ahoj, utekám, aby som všetko stihol a keď sa vrátim, porozprávam ti, kto vyhral preteky. (*Odíde*).

P (*pre seba*): Ojjoj, ja nešťastné prasiatko. Celkom som zabudlo na preteky. A tak som sa tam tešilo! Ja som predsa také súce zvieratko! Určite by som vyhralo prvú cenu! A teraz musím sedieť doma. Som ja ale hlúpe. Nebolo mi treba na nohy sa vyhovárať.

- P:** Dnes je taký krásny deň. Nie je veru nič lepšie ako sa ponoriť do bahenného kúpeľa a vyhrievať sa na slniečku. Kroch, kroch. Trochu si tu pospinkám.
- Z:** Ahoj, prasiatko, idem do lesa nazbierať fialky, nepridáš sa?
- P** (*strhne sa*): Čo ? Do lesa? Na fialky, aké fialky? Nie, nie, zajko, ja nemôžem nikam ísť, pozri tu, na moje uško! Cez noc mi ovislo a možno sa mi odtrhne. Vidiš, aké je ovisnuté? Zohnem sa a uško – cup, odtrhne sa. Nie, nie, musím si ho liečiť v bahennom kúpeli.
- Z:** Och, máš ty ale smolu, prasiatko. Tak odkážem mačičke, že nemôžeš prísť na jej oslavu. No musím sa už ponáhľať, chcem ešte natrhať fialky a urobiť kyticu pre mačičku. Ty sa pekne lieč, nech sa ti uško rýchlo uzdraví! (*Beží preč*).
- P:** Och, och, kroch, kroch, ja nešťastné prasiatko! Mačička oslavuje narodeniny! Ako som len mohlo zabudnúť na oslavu! Určite tam budú samé dobroty, samé mňamky a ja tam nebudem! Nič ani nechutnám! Ojojoooj! (*Plače*.)
- P:** Dnes musím vymyslieť niečo lepšie. Nevyplatilo sa mi vyhovárať sa ani na bruško, ani na uško, ani na nôžku. Zaviažem si ja chvostík na hrčku, to zajčik nepozná, či zahrčkaný chvostík bolí alebo nie, on má chvostík krátky, nie dlhý a tenký ako ja. Rýchlo, rýchlo, lebo zajko sa už blíži!
- P:** Ahoj, zajko, dobre, že ťa vidím, práve som sa chystalo, že vyupratujem celý chlievik, ale pozri, chvostík sa mi zahrčkal, nič nemôžem robiť. Však poupratuješ aj za mňa?
- Z:** Ale prasiatko, veď dnes je nedeľa, zabudlo si? Dnes nemusíme pracovať, dnes nás gazda vezme na veľký výlet na traktore. Na tú veľkú krásnu lúku pri lese. Tam, kde rastú tie krásne veľké jahody a maliny. Škoda, že nemôžeš ísť s nami. Tak si polež, ja ti potom porozprávam, čo som videl. Aha, tam je gazda, no tak ja utekám, aby ma tu nezabudol. Ahoj, prasiatko!
- P:** Och, ja nešťastné prasiatko, kroch, kroch! Jahody, maliny! Všetci idú na výlet a ja tu zostanem celkom samé celý deň. Pre samé výhovorky si nič pekné neužijem. A na dôvažok mám ešte aj chvostík zahrčkaný. Och, ja nešťastné prasiatko, kroch, kroch.

Podľa Eleny Čepčekovej

2. Doplň na obrázku názov príbehu a priezvisko spisovateľky, ktorá príbeh napísala.

a) Okienko so slovom, ktoré chýba v nadpise príbehu vyfarbí, slovo napíš do rámčeka na obrázku. *VÝHOVORKA BÝVA*.....

SLADKÁ

HORKÁ

KYSLÁ

SLANÁ

b) Spisovateľka sa volá: ELENA..... Vymaľuj okienko so správnym priezviskom a napíš ho rámčeka na obrázku.

PODJA VORINSKÁ

MARTÁKOVÁ

ČEPČEKOVÁ

3. Kto vystupoval v príbehu. Označ písmeno pri správnej odpovedi.

- A) prasiatko a mačička
- B) zajac a prasiatko
- C) zajac a psíček
- D) prasiatko a kohútik

4. Ako sa vyhováralo prasiatko? Spoj zajačika so správnym prasiatkom.

Ahoj, prasiatko, poď, treba nám dvor pozametáť.

Jáj, zajko, ja ist' nemôžem. Ráno som si našlo na brušku dierku.

Ale prasiatko, veď dnes je nedeľa, zabudlo si? Dnes nemusíme pracovať.

Nie, nie, zajko, ja nemôžem nikam ist', pozri tu, na moje uško! Cez noc mi ovislo a možno sa mi odtrhne.

Ahoj, prasiatko, poď so mnou, budeme oberať hrášok.

Kdeže, zajko. To naozaj nemôžem. Nôžka ma bolí.

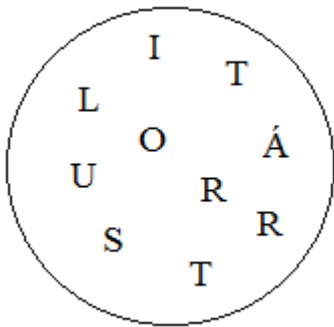

Ahoj, prasiatko, idem do lesa nazbierať fialky, nepridáš sa?

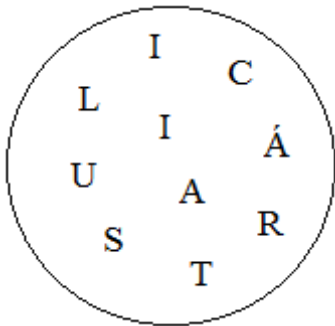

Ahoj, zajko, práve som sa chystal, že vyupratujem celý chlievik, ale pozri, chvostik sa mi zahrčkal, nič nemôžem robiť.

5 Zlož slovo z písmen v kruhu a doplň vety.

Umelec, ktorý tvorí ilustrácie sa volá **I**.....

Znázornenie alebo doplnenie tlačeného textu sa volá **I**.....

Môže to byť obraz, kresba, fotografia.

6. Nakresli ilustráciu k príbehu výhovorka býva horká

7. Prečiarkni v dvojsmerovke slová, ktoré boli v rozprávke. Z neprečiarknutých písmen zlož slová a napíš ich do tabuliek a potom do viet.

L	P	R	A	S	I	A	T	K	O
E	N	Z	A	J	A	Č	I	K	I
V	É	H	R	Á	Š	O	K	V	N
D	B	R	U	Š	K	O	Ý	H	Ô
V	O	V	Š	G	A	Z	D	A	Ž
O	O	R	K	M	A	Č	K	A	K
R	K	Y	O	J	A	H	O	D	A

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Prasiatko bolo

Aby nemuselo pracovať, vymýšľalo si rôzne

8. Príslovia sú ľudové múdrosti, v ktorých môžeme nájsť ponaučenie.

Doplň príslovia slovom zo zátvorky:

Bez práce nie sú (cukríky, koláče, jablká)

Kto nepracuje, nech (nepije, nespí, neje)

Čo môžeš urobiť dnes, neodkladaj na (ráno, zajtra, večer)

3 Jar

1. Doplň do básne slová zo zátvorky tak, aby vznikli rýmy.

V tom zelenom lese

Tak je krásne dnes.

Šumí starý.....

Slniečko sa

na nás smeje,

z dolín vetrik

tichý.....

Na čakanke bzučia včielky.

Pri zvončekoch

čmeliak

Pri chodníčku

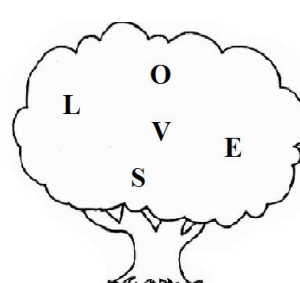
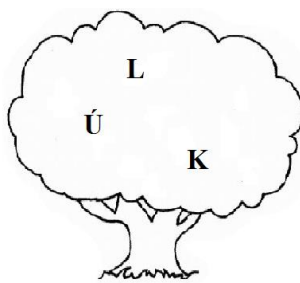
svrček brnká,

z druhej strany jarček

(veje, les., žblnká., veľký.)

2. Z popletených hlások poskladaj slová. Slovo, ktoré označuje pomenovanie, ako voláme mesiac apríl, napíš do nedokončenej vety.

(slovo sa nachádza aj v názve básne, pomôžu ti aj obrázky)

Apríl je mesiac

3. Prirad' čiarou k obrázku s'ahovavých vtákov ich pomenovanie a potravu, ktorou sa živia.

lastovička

škorec

bocian biely

škovránok

4. Uhádni hádanku o s'ahovavých vtákoch, odpoveď napíš.

Jarnú pieseň krásnu nôti. Zavše zlietne pod oblok. Oráč, daj sa do roboty! Spieva zrána ...

..... (KONÁRVOKŠ)

Už je jar, už slnce svieti. Čierny vtáčik vzduchom letí. A za ním aj druhý, tretí ... Už sú veru teplé dníčky. Prileteli

(YKČIVOTSAL)

Dlhý zobák, dlhé nohy. Vo vode si kráča. Rybku, žabku uloví si. Aké je to vtáča?

..... (NAICOB)

Použitá literatúra a zdroje

Obrázok Výhovorka býva horká. 2014. [cit. 2014.26.05.] Dostupné na internete:

https://www.google.sk/search?q=v%C3%BDhovorka+b%C3%BDva+hork%C3%A1&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=scCEU5XSMMmUhQepj4D4Cw&sqi=2&ved=0CAYQ_AUoAQ&biw=1525&bih=691&dpr=0.9

Rozprávka Výhovorka býva horká. 2014. [cit. 2014.26.05.] Dostupné na internete:

<http://najlepsiepredeti.sk/archives/47-Vyhovorka-byva-horka.html>

Obrázok Zajac. 2014. [cit. 2014.26.05.] Dostupné na internete:

https://www.google.sk/search?q=zajac&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=asGEU5n1AcuRhQfXmIHwCw&ved=0CAYQ_AUoAQ&biw=1525&bih=691&dpr=0.9

Obrázok Prasiatko. 2014. [cit. 2014.26.05.] Dostupné na internete:

https://www.google.sk/search?q=prasiatko&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=5cGEU4v-OtSGhQfJ4oGADA&ved=0CAYQ_AUoAQ&biw=1525&bih=691&dpr=0.9

Obrázok Ilustrácie. 2014. [cit. 2014.26.05.] Dostupné na internete:

<https://www.google.sk/search?q=ilustr%C3%A1cia&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&#q=ilustr%C3%A1cia+zajac+prasiatko&tbm=isch>

Obrázky Sťahovaví vtáci. 2014. [cit. 2014.26.05.] Dostupné na internete:

https://www.google.sk/search?q=s%C5%A5ahovav%C3%A9+vt%C3%A1ky&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=KZ2HU7wBtHe7AbnqYGADQ&ved=0CAYQ_AUoAQ&biw=1366